

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 reklamációk és
 előfizetési pénzek küldendők
 Maros-Vásárhely,
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 ev. ref. lelkészi lakás.

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ev. ref. lelkész.
 TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
 Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
 minden vasárnap egy iven.
 ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
 Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Gyermekvédelem az államigazgatásban.

Sajátságos jelensége annak a kornak, a melyben élünk, hogy a míg annak a nagy küzdelemnek vagyunk tanúi, melyet Darwin az életért folytatott küzdelemnek nevez, hogy a míg a durva önzés tombol telhetetlenségével, ugyanakkor hódító utra indul a részvét is, hogy felkeresse az ember szívét.

Szell Kálmán egykori miniszterelnöké az érdem, hogy Magyarországon minden gyermek 15 éve betöltéseig az állam oltalma alatt áll, óvé az érdem, hogy daczára mostoha közigazdasági viszonyainknak, a szegényügy rendezéséhez az első lépést törvényhozásunk megtette. Állami oltalom védőszárnya alatt álmodik édesen a többé nem elhagyott gyermek.

Mert a nyomor tépett alakjai között azt az elrongyolott, éhes gyermeket szánjuk leginkább, a ki sápadt arczával, szelid tekintetével előttünk áll mint élő szemrehányás. Mert a lelkiismeretünk azt sugallja, hogy azzal a gyermekkel szemben adósok vagyunk; mert érezzük, hogy a kitaszított, a nyomorgó gyermek alakját a civilizáció bűnei teremtették meg és nem az Isten.

Az 1901. évi VIII. és XXI. t.-cz. az állam oltalmába befogadja az elhagyott, szerencsétlen

gyermeket, de a törvény ereje nem abban van, hogy állami intézményeket, azoknak egész államigazgatási rendszert állít fel, nem abban van, hogy ezen intézmények számára az állam pénzerejének forrását megnyitja, hanem abban, hogy szerves munkára hívja fel a társadalmat, hogy az egész gyermekmentési akciózt az ő kezeibe tegye.

Azt mondja: „Állami gyermekmenhelyek olyan helyeken állittátnak fel, hogy annak életképes működését a helyi társadalom emberbaráti tevékenysége megfelelően biztosítja“. (1901: VIII. t.-cz. 1. §.)

Azt mondja: „Az állami segély egy hányadából a magánegyesületek és intézetek is segíthetők, ha magukat megfelelő számú elhagyott gyermek felvételére kötelezik“. (1901: XXI. t.-cz. 4.)

Az állam tehát a saját intézményei által szervezi ugyan a gyermekvédelem kereteit, de csak is ezeket, és a társadalomra bizza, hogy ezeket a kereteket betöltse.

Az állam arra provokálja a társadalmat, hogy ez állandósítsa a bibliabeli csodát és az őt kenyérrel, melyet ad, a társadalom élélmezze az 5000-et.

Ez a feladat nem is nehéz.

Az állam pedig akkor, midőn ahhoz a nagy alkotáshoz, melyre az emberszeretet nagy jelszava felírva van, a sziklaszilárd alapzatot és a nyers épület anyagot adja, jól számít. Mert azon a sziklán, melyet államhatalomnak nevezünk és abból az épület anyagból, a melynek neve állami dotáció, a társadalom képes lesz felépíteni, berendezni és benépesíteni a gyermekotthont és befog számolni azokkal, kiket az állam reá bízott, befog számolni nem apró sirhalmokban, hanem az életfának életerős hajtásaival.

Nem kívánok azzal a kérdéssel foglalkozni, hogy miért képtelen az állam arra, hogy a szeretet nagy munkáját a társadalom közreműködése nélkül teljesítse.

Inkább azt a kérdést fogom érinteni, hogy ha a társadalom olyan hatalmas, olyan erős, miért nem foglalja le csak saját magának az embermentésnek az Isten lelkéhez oly közel álló munkáját?

Miért?

Mert ebben a mi elszegényedett, a kultúrában visszamaradt, nemzetiségekre tagolt országunkban az állam rendeltetése, hogy a társadalom cselekvőségét fix pontok felé irányítsa, mely pontokat a társadalom, mely ezer csoportokra tagoltan egymásról nem tudva munkálkodik, nem is lát, melyekről sokszor nem is tud.

A társadalom cselekvőségét az államnak kell irányítania. Elvégre a társadalomnak meg kell engednie, hogy a legmagasabb látó pont az államé legyen.

Jól, rosszul irányítja-e? ez az állam dolga.

Ma még nehéz végleg megvonni a demarkacionális vonalat, hogy mi legyen az államé, mi maradjon a társadalomnak, mert átmeneti korban élünk és ma nem tudjuk megmondani, hogy az archaeopterix melyik fajtája fejlődik repülni tudó saskeselyűvé.

De egy határvonalat már most megvonhatunk. Az állam feladata a szociálpolitikai érdek megóvása, a társadalomé, hogy az a fiók azzá legyen, a minek Isten által szánva van. Nyomja az eke szarvát, taszítsa a szövőszék vetélőjét, vagy legyen belőle Munkácsy Mihály, Petőfi Sándor.

Midőn az állam a társadalmat munkára hívja, csak egyet köt ki. Azt köti ki, hogy az a munka, melyet a szeretet nyújt, ne álljon ellentétben az állam nemzeti érdekeivel. Azt köti ki, hogy a ki életet ment, azt a hazának mentse, és ne a haza ellen.

Én azonban azt, a mit mondtam, megtoldanám még egy mondással. Nem elég, hogy magyar hazafiakat neveljünk csak, hanem, a kiket nevelünk, magyar anyanyelven beszélő magyar hazafiaknak neveljük.

Ez az első és legfőbb parancsolat!

Mert az a nép, mely ezt a földet lakja, nem olyan, mint a geologia évezredes korszakain különféle hordalékokból úgy a hogy összetapadt konglomerát, hanem a magyar nemzetnek itten megjelenése által, az ő államalkotó hatalmi erejének egységesítő proceszszusa alatt összeforradó, kijegeczesedő nemes ércz — annak jegeczesítő pontja a magyar szent korona — melyen sok nemes ékkő és igaz gyöngy ragyog, de melyeknek értéke csak addig van, míg annak megoszthatatlan és elválaszthatatlan alkotórésze.

Gyöngy — a míg a koronán ragyog, szemét — ha onnan leszakadt.

* * *

A történelem nagy korszakaiban látjuk, mily nagy, mily nehéz küzdelmet folytat a szeretet az emberi bűnök legnagyobbikával — az önzéssel.

De a szeretet győz. A letűnt század szivtelenségéből, mely a hatalmat azonosította a joggal és a legnagyobb törvénynek az egyéni jólétért folytatott küzdelmet vette, kibontakozik a felebaráti szeretet. Az Isten lelkéből eredő szerelemi tudó lény az ember. Ha nem szakadt el az Istentől, éreznie kell, hogy nem az egyéni jólét a boldogság, hanem a küzdés embertársunk jóléteért.

Ez a szeretet megállítja a pusztítani induló tömegeket, melyek megmérgezve szivökben, megtévesztve hitökben, hamis jelszavak által magasra tartják a gyújtó csóvát, hogy a civilizáció minden alkotását elhamvasszák.

A szeretet részvétet hirdet. A szeretet által leszáll a kastély a kunyhóhoz és a selyem kötös a nyomor rongyaihoz. A társadalom jótékonyága elvonja a paloták fényének bántó ra-

gyogását és bevilágítja a nyomor tanyáinak homályát

Azt mondja Carlyle Tamas: „Mindaz, mit e világon megvalósulva látunk, nem egyéb, mint megtestesülése azoknak a gondolatoknak, melyek a világba küldött nagy emberekben éltek: az egész világtörténelem lelke az ő történetük“.

Bizzunk a jövőben! Az élet ezernyi küzdésének ingoványán a magyar állam kormányának vezére emelte magasra a szövetneket, hogy a szeretet munkása ne csüggedjen el és folytathassa nemes küzdését a szenvedő embertárs megváltása érdekében.

A szeretet célja az ember szenvedésének megváltása!

Azért sursum corda! Fel a szivekkel! Mienk a jövő! A XX. század a szereteté!

Ruffy Pál.

Krónika.

Tünődések a városi ref. lelkészek sorsa felett.

A közelebbi két három esztendő állambháztartási zavarai s a közben rohamosan terjedt szociális törekvések hatása: már is érezteti súlyát a városi, illetőleg nagyobb egyházközségek beléletében. Kettőzött buzgósággal s egészen az önfeláldozásig menő munkássággal kell az ilyen helyeken működő lelkésznek szolgálni, hogy a különböző ellenhatásokkal szemben kellőleg védje Anyaszentegyházunk érdekeit s erősítse az Isten és emberszeretet megnevelő érzelmeit. De ezekkel még korántsincs kimerítve az ilyen exponáltabb helyeken szolgáló lekipásztor tevékenykedése, mert ezekhez járulnak még a reprezentációs teendők s az irodai és egyéb közhivatali munkák, a melyeknek nagyobb része az állami, illetőleg politikai hatóságokkal való érintkezésben merül ki ugyanarra, hogy a lelkészi hivatal, ma már nemcsak az egyházi élet funkcionáriusa, hanem az állami, illetőleg politikai élet hivatali szervévé lett.

Mindezekkel szemben azt láthatjuk, hogy a városi és nagyobb gyülekezetek lelkészeinek helyzete napról-napra rosszabbodik.

Nem kell egyébre hivatkoznom, mint arra, hogy a megélhetési viszonyok helyenként 50 sőt 100%-al is emelkedtek anélkül, hogy az említett helyeken levő lelkészek javadalmának emelésére valaki gondolt volna. E helyeken, hol a lelkészi fizetések átlagos értéke ezelőtt 10 esztendővel felért egy királyi ítélő táblabírói, rosszabb esetben egy törvényszéki bírói

fizetéssel: ott ma, esetleg az albirói fizetéssel egyenlő s messze mögötte marad az igazságügyi, városi, vármegyei-közigazgatás magasabb rangú hivatalnokai fizetésének; az állami kiegészítésben részesült ref. koll. tanárok, sőt ujabban ugyancsak államsegélylyel kiegészíteni szándékolt nem állami polgári iskolák tanítói javadalmának.

Ez az állapot pedig nagyobb egyházközségeink romlására vezet, mert kevés arravaló embert fog ösztönözni, a városi és nagyobb egyházközségekben teljesítendő lelkészi szolgálatra: ahova tovább csökkenő külső tekintély és sulyosodó anyagi helyzet. Mert ez utóbbi, okozója egyuttal az előbbinek is.

Mindezek pedig kényszerítő körülményként lépnek fel aziránt, hogy akár a kongrua-törvény módosítása, akár az 1848. XX. t.-cz. alapján e célból külön nyújtandó államsegély igénybevételével, gondoskodni kell az említett egyházközségek lelkészeiről is annál inkább, mert a katolikus kongruakérdés megoldása nemcsak a fizetési lét minimumra (1600 kor.) van tekintettel, hanem figyelembe veszi azt a körülményt, hogy *a hol nagyobb a gyülekezeti létszám több, nagyobb és nehezebb a kura-pasztoralis gondja, a megélhetés és reprezentálás költsége és a hivatali teendők végzése.*

Küzdelem a szociáldemokrácia ellen.

III.

„A kurzus“ két első napi lefolyása nagy kedvetlenséget keltett mindazok körében, a kit a propagált fejlődési irányzat mibenlétéről és eszközeiről megfelelő tájékozást vártak. Ezek elmondogatták egymás között: „Ez a keresztény szociális kurzus kereszténynek nem keresztény, mert nem juttatja kifejezésre a kereszténységnek az igazságosságban és szeretetben megnyilatkozó szellemét; szociálisnak nem szociális, mert a fejlődés menetére irányítólag ható eszméket és törekvéseket felszínre nem hoz; kurzusnak nem kurzus, mert az ő igazságaira sem tanít meg.“

A harmadik napon történtek gazdag kárpótlást nyújtottak az előző napok csalódásaiért. Az a nap október hó 23-ika felejthetetlen ünnepnapja a mi kis városunknak. Két hatalmas egyéniség, a maga eszmekörében egyik is, a másik is a legelsőek egyike szerezte az ünnepet *Prohászka Ottokár* és *Ugron Gábor*. Ritka alkalom és ritka szerencse, midőn két ilyen nagytehetséget az oktató, irányító munkában valamely gyülekezet együtt tisztelhet. A vármegyeiházát zsufolásig megtöltő nagy közönség meleg elismerésének tüntető jeleivel róttá le hálaadóját az illusztris előadóknak.

A délelőtt folyamán *Prohászka Ottokár Székesfehérvár püspöke*, a kinek a keresztény hitet és az ujkori

tudományt összeegyeztető nagyszabású írói és szónoki egyénisége a haza határain túl is tisztelet és becsülés tárgya, a *növedelemről* mondott az ő nagy szellemi és erkölcsi kvalitásait kifejezésre juttató beszédet. Ezzel a beszéddel tartotta diadalmas bevonulását a kurzusba a keresztény lelki és szívbéli emelkedettség, igazságosság, türelem, jóság, az egész embert eltöltő, inspiráló, ékesen szólóvá tevő *keresztény szellem*.

Tárgyának szűkebbköre egyetlen szociális köteletség fejtegetésére szorította, tehát a mulasztásokat nem pótolhatta, a keresztény szociális irány programjának alapelveit rendszeresen ki nem fejthette. Ám azért mégis rámutatott az igazi keresztény-szocializmus alapjaira: az emberek és törekvéseik igazságos megítélésére, az intézményesen, áldozatkész cselekedetekben megnyilvánuló keresztény szeretetre. A szent Pál által olyan felségesen körülírt szeretetre.

A nevezetes beszédnek egy pár jellemző és valószínűleg messzebbható következményekkel járó részletét itt közöljük:

„Érdekes, de kinos látványt nyújt nekünk a mai társadalom. Valamiféle titokzatos, *szent, de veszedelmes küzdelemben élünk*. A mi kedélyvilágunk, a mi temperamentumunk a várakozás kevély-világa s mint ilyenkor szokás, *megjelennek a színen vakmerő, ideges, erőszakos típusok; emberek, a kik mint a próféták hajdan majd a lángész fáklyájának, majd a szenvedélyek tüzeivel, egy jobb jövő reményével állanak közénk és sürgetnek* . . . egy jobb nyugalmasabb világot. Megjelennek emberek, kik mintegy *vas-sarokkal* akarnának ennek az úgy is túlél, maga-magát túlél társadalomnak nyakára hágni.

„De aztán látok más típusokat, látok szenvedő és szelíd, hosszuhaju Krisztus arczokat. Látom azokat a Tolstoj Leókat tövis koszorúval a fejükön, kiknek evangéliuma: „Szenvedjétek; ez a sorsotok, ezt az ígát le nem vetitek a nyakatokról“ . . . De úgy ezek, kik szenvedni biztatnak, mint azok, kik győzni kívánnak, *egy csodálatos áramot indítanak meg* vagyis inkább az árammal usznak. *Ez az áram . . . a szocialismus árama*. Senki se féljen közülünk a szocialismustól; csak annak túlzásaitól. Aki az élet üdvösségét előmozdítani kívánja, az ne álljon az élet vágyaival szemben mint vádló, ne cizálja szolgabíró, vagy zsandár elé azokat a hatalmas szenvedélyeket, melyek az élet új formái után úgy vágnak. Meg vagyok erről győződve mélyen tisztelt hölgyeim és uraim. És ez a kereszt az én keblemen nem fél attól a jövő jobb világtól, melyet szenvedélyes kitörésekkel ránk szakít, mint egy darab mennyországot. Nem félek tőle, *de nemesítenem kell ezt az áramlatot, ideális magaslatra* kell emelnem ezt a törekvést, kereszténységgel, *Krisztusi gondolattal, érzéssel*“

A nagy püspök szavai szerint az a csodálatos áram, mely egy jobb, szebb világot, „mint egy darab

mennyországot“ akar e földre varázsolni, „*a szocialismus árama*“.

Ismerve Prohászka püspöknek a szociális irányzatos áramlatokra vonatkozó álláspontját, félremagyaráznám a szocializmusra mondott szavait, ha az általa hangozott szocializmust teljesen azonosítanám a szociáldemokracziával. A „szocialismus árama“ nem egészen a szociáldemokrácia; de főleg az, mert az összes szociális irányzatok között ez a leghatalmasabb úgy kiterjedésére mint intenzivitására nézve. Első helyen tehát ez az áram az, mely „*a szent, de veszedelmes küzdelemben*“ a „*vakmerő*“, ideges, erőszakos típusok“ jó részét adja, azokat az embereket is, „*a kik mint a próféták hajdan majd a lángész fáklyájával, majd a szenvedélyek tüzeivel állanak közénk*“ sürgetve egy jobb világot; a kik „*vas-sarokkal* akarnak ennek a túlél világnak a nyakára hágni.“ Prohászka ismerve úgy a külföldön, mint itthon ezeket a csodálatos áramot megindító, vagyis inkább azzal uszó embereket, Ő nem fél a szocialismustól és embereitől. Nem cizálja őket szolgabíró elé, nem lép fel vádlóul „*az élet vágyaival szemben*“.

Ime egy istenadta nagy tehetségnek, a krisztusi igazságok és érzések egyik leghivatottabb tolmácsának igazságérzete így teszen bizonyosságot a „*hazátlan bitangok*“ mellett is, a kiket némelyek kicsinyes szofizmákkal és öblös káromkodásokkal „*legyőznek*“!

Prohászka püspökben az igazságnak és keresztényi bátorságnak lelke lakozik. Nem fél a kor áramlataitól; csak ideális magaslatra akarja azt emelni . . . *Krisztusi gondolattal és érzéssel*.

Ime a keresztény-szocializmusnak, (az *igazinak*) alap gondolata.

Ebből az alap gondolatból fejtegette a püspök a növédelmét, főleg a munkásnő és cseléd védelmét — mindvégig nagy szempontok és érzések által vezéreltetve. Elismeréssel szól a Pálffy Jánosné grófnő vezetése alatt álló leányotthonok és Lorántffy Zsuzsanna egyieit védelmi munkájáról s a jó példa követésére buzdította a jelenlevő hölgyeket.

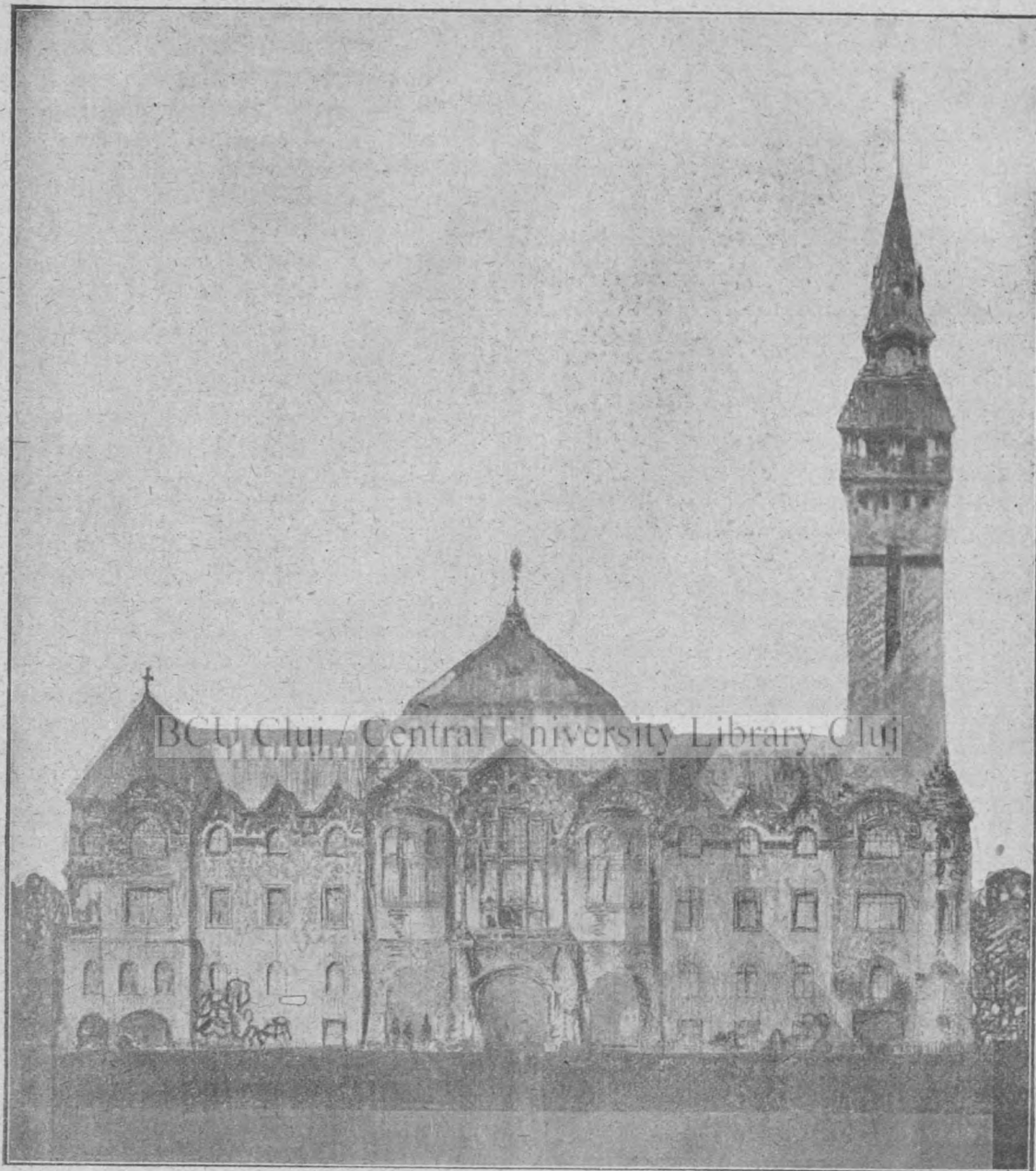
(Folyt. köv.)

Boldogok vagytok a kik most sirtok mert megvigasztaltatok. Luk. 6, 21.

Boldogok lesztek, mikor titeket szidalmaznak, háborgatnak és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek, én éretem. Máté, 5, 11.

A szeretet hosszútűrő, kegyes a szeretet, nem irigykedik a szeretet, nem cselekszik álnokul, nem fuvalkodik fel. Pál lev. 13, 4.

Maros-Vásárhely sz. kir. város új székháza.

Az ódonszerű, különböző épületekből álló régi tanácsház helyett új modern palota épül. Itt mutatjuk be olvasóinknak az új tanácsház képét, melyben a jelenleg elszórtan fekvő hivatalok mind elhelyezést nyernek. A palota teljesen szabadon áll. Mind a négy oldala egy-egy utcára néz, s mindenik oldaláról bejárat lesz. Képünk a Deák Ferencz utcai részt ábrázolja, középen a két emelet magasságu közgyűlési teremmel. A városi tűzörség is ezen épületben nyer elhelyezést s az épület sarkán levő, mintegy 65 méter magas torony tulajdonképen

tűzoltó-torony, honnan a város minden pontjára ellehet látni. Az építés költsége mintegy fél millió koronába fog kerülni s meg lesz benne minden czélszerűség, tágas helységek, gőzfűtést s századokra kitaró anyagból készül.

Örök dicsőségéül fog szolgálni a mű a város közönségének, kiváló tevékenységű polgármesterének és a városi tanácsnak, mely áldozatot és munkát nem kimélve a város üdvére és jövő fejlesztésének biztosítására ezen nélkülözhetetlen alapot megteremtette.

Legyen világosság!

A Teremtő ködtrónusán pihen,
Előtte a végtelen nagy űr.
Óceánok morajló zúgása
Közé a szél siráma vegyül.
Ólomszárnyú vaksötét éjszaka
Leple alatt a khaosz piheg,
Szörnyű kínos végvonaglásától
A Teremtő szava menti meg:
„Legyen világosság!”

A köd foszlik, az égen nap ragyog
Földön, vízben ezer lény terem,
S az Édenkert fái árnyékában
Egy ember-pár alszik csendesen.
Ám az ember — kigyó csábszavára —
Bűnbe esik, lelke elborúl;
Vétkék árnya takarja e földet,
De im' újra könnyörül az Úr:
„Legyen világosság!”

Napkeleten hajnalcsillag támad
Fénye reszket a sötétben át . . .
Angyalsereg éneke hallatszik:
„A Megváltó ma a földre szállt.”
Idvezítőnk égi szent szózata
Meggyújtja a hit alvó tüzét;
Minden mi bűn, rút istenkáromlás,
Egy szavával messze űzi szól:
„Legyen világosság!”

A Megváltó visszaszállt a mennybe,
S fénye után csak az árny maradt,
Mert tanait félremagyarázzák
Nagyravágyó, dölyfös kényurak.
„Bűnbocsánat pénzen vehető meg!”
— Hirdetik az Antikrisztusok. —
De hatalmuk porba hull egy szóra,
Fejük fölött lángostor suhog:
„Legyen világosság!”

Aranytrónjuk meginog e szóra,
Lelkükben két keserű iszony.
Borzalommal néznek a zalóra:
Megkerült az evangéliom! . . .
Lélekrablók pénzsóvár csapatja
Rejtett úton félve vánszorog,
Mert örökké fénylő üstökösként
Feltűnnek a reformátorok
És tett világosság!

Fodor Bélá.

Kegyesség útja.

A legdicsőségesebb diadalkapu.

Szokásuk volt a régi rómaiaknak, hogy midőn hadvezérek az ellenségén győzelmet arattak, ők azok tiszteletére diadalmi pompát rendezzenek.

Ennek egy része abból állott, hogy azok számára diadalivet, vagy diadalkaput emeltek Rómában.

Képzeltetjük, mily szépek és pompásak lehettek ezek, melyeket egy oly gazdag, hatalmas és világot legyőző nép emelt ünnepelt hősei nevének emlékére — megőrkítésére.

De nem csak képzeltetjük, hanem láthatjuk is mi ezt azokban a diadalkapukban, melyeket az idő és ellenség megkimélvén, épségben bocsátott át korunkra, milyen például Titus diadalkapuja Rómában, melyet az ő tiszteletére Zsidóország meghódoltatásáért emeltek. Bámulva tekint ennek márványoszlopaira és boltozatára még ma is, az oda zarándokoló vándor. Bámulva szemléli azokon a művész vésőjével alakított féldombor műveket, melyek a jeruzseálemi templom szent edényeit s napkelet egyéb ritkaságait ábrázolják, — s mig lelke azős idők nagy történeteinek mereng: addig csodálkozásával az emberi ész és művészet remek szüleményeitől sem tagadja meg!

Róma messze van és kevésnek jut a szerencse oda utazhatni, — de van a Titusénál dicsőségesebb diadalkapu is.

Mikor az ég egyik fele fekete fellegekkel van bevonva és a fekete fellegek szítálják alá a sűrű esőcseppeket, — a másik felén pedig az égnek a nap aranyos sugarait sűrűn bocsájtja a fekete fellegekre és azokból aláhulló esőcseppekre: menjünk ki akkor a szobából a szabad ég alá, s fordulván tekintsünk a fekete felleg felé: majd ott fogunk látni egy oly diadalkaput, mely pompásabb minden más diadal kapunál: (szivárványt, mely a drágaköveknek minden színeivel pompázik, melynek mig két szára a földön nyugszik, középboltozata magasan emelkedik az ég felé! Diadalkapu ez, mert azt jelenti, hogy a tiszta idő diadalmat nyert a viharon és a vészterhes felleg tova vonulván, lassanként elenyészik a levégőben.

De diadalkapu volt ez, mikor az egek csatornái negyvennap esőzés után bezáródtak, a vizek apadni kezdtek és az özönvíz által borított hegyek csucsai kezdtek kiemelkedni a habok közül.

Es éppen ezen diadalemléket kívánta megőrkíteni Jehova a szivárvány által azon szavak szerint, melyeket a szentíró, Jehova szájába ad: „Az én ivemet helyeztetem a felhőkben, mely az én közöttem és a föld között való szövetségnek a jele.” (Móz. IX. 15.) Ez azon diadalkapu, melylyel a legjelesebb művészek által készített diadalivek — sem versenyezhetnek, — mert magának az Istennek az ujjai készítették.

De volt és van még ennél is szebb, dicsősége-szebb diadalkapu.

Azt írja Lukács evangyélista, Jézus miután közbenjárói hivatalát elvégezte, tanítványaival kiment a Jeruzsálem mellett levő olajfák hegyére, onnan azok láttára fölemelkedett mennyekbe és a felhő elvevé őt tanítványai szeme elől.

Imé! itt a legdicsőségesebb diadaliv, ez volt a legnemesebb szellemi diadalmenet! Nincs oly emberi kézzel alkotott mű, mely ezzel felérne! nincs oly szivárvány, melynek azépségét ez meg ne haladná!

Ez igazán jelképe annak az örök szövetségnek vagy békének, mely kötöttet az ég és föld -- az Isten és ember között! ez biztosítja az embert afelől, hogy nem fog elborítottatni az Isten haragjának özönétől!

Zoltáni Pál.

Egyháztársadalmi élet.

Titkári jelentés, a dési konfirmáltak kilencz hónapi működéséről.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Midőn a „Konfirmáltak Egyesülete“ folyó évi február hó 4-én a közönhajtás által táplált termékeny csiréből kidugta gyöngye fejcskáját, meghatottsággal állottunk bölcsője mellett és önkénytelenül az a kérdés merült fel aggodó lelkeinkben: vajjon lesz-e tehetségünk a további gondozásra; lesz-e erőnk megvédelmezni a közönyösség, a kicsinylés, gunyolódás fagyos zivatarában.

És ime Isten kegyelméből és kedves keresztyén testvéreink támogatása és áldozatkészsége folytán örömmel jelenthetem, hogy a kilencz hónap előtt még gyöngye kis csemete szép fává erősödött, sőt már zsenge ágairól egy két mosolygó gyümölcsöt is hozhattunk az igen tisztelt közgyűlés színe elé. Igaz, hogy csak aféle korai első termés, de Isten segítségével reméljük a bőáldást is, mert már a hálakönnyek áztatják szeretettel gondozott gyökerét és hálás nemek fényes napsugarai bontogatják fakadó rügyeit.

Egyesületünk már a megalakulással is igen nagy munkát végzett, mert míg egyfelől egybegyűjtötte protestáns testvéreinket azon igaz meggyőződéssel, hogy bár mindnyájan Isten gyermekei vagyunk, de azért szükséges tiszta keresztyén voltunk tudatának ébren tartása, hogy ellent állhassunk azon veszedelmes kísértetésnek, melyek mint napjainkban sokszor és szomoruan tapasztaljuk, társadalmunk, családjaink egyetértését, békéjét megrontják; másfelől az egyesülés képessé tett mindnyájunkat a munkára, a szeretet munkájára.

Több szem, több rejtett sebet fedezhet fel, több kéz, ha egy lélek vezérli, több könnyet törülhet le. És mikor csak egynek is a kicsinyek, a nyomoruságot szenvedők, betegek, elhagyottak közül a gondját felvesszük, az Ur gondját vesszük fel.

E gondolat vezérelte lelkészünket, mikor felkérte az alakuló közgyűlésen a jelenlevő tagokat, hogy adakozzanak Szilágyi László inséggel küzdő, tüzkárt szenvedett dési lakósnak és adományait küldjék hivatalába Tüzes Karácsonné az indítványt köszönettel fogadva, úgy módosította, hogy kezdenék meg azonnal a gyűjtést.

Igy ott az alakuló közgyűlésen 62 kor., 60 fill., gyűlt össze. A későbbi küldeményekkel együtt 78 korona 60 fillér.

Szilágyi László atyánkfia a kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánította, mit elnökségünk a helyi lapok útján tolmácsolt a nemes szívű adakozóknak.

Ezzel kezdte meg egyesületünk munkásságát.

A „Konfirmáltak Egyesülete“ a lefolyt kilencz hónap alatt kétszer tartott választmányi gyűlést: f. év márcz. 25-én és szept. 30 án.

A márcz. 25-iki v. gyűlés a következő határozatokat hozta:

1. Egyházi énekhar megalakulása Szabó György vezetésével.

2. Orgona-hangverseny rendezése dr. Parády Ferenczné elnöklete alatt.

3. Husvéth és pünkösd közötti vasárnapok d. u. istentisztelet után a ref. templomban énekgyakorlatok tartása Nagy Benedek és Nagy Kálmán vezetésével.

4. Szegény gimn. tanulók ebéddel való segítése.

A szept. 30-iki v. gyűlésen beszámolt elnökségünk a határozatok végrehajtásáról.

Az egyházi vegyes énekhar megalakult.

Rendes próbákat nem tart, csak ha valamely alkalomra készül. Eddig négyszer énekelt templomunkban a konfirmációi és a Bocskay-ünnepély alkalmával, továbbá pünkösd első napján és ma.

Az orgona-hangverseny rendezése a ref. templomban a folyton tartó javító munkálatok miatt elmaradt.

Husvét és pünkösd közötti vasárnapok délutánján istentisztelet után az énekgyakorlatok megtartottak.

Cél lett volna, hogy különösen a nők megszokják és gyakorolják a templomban való énekelést s így magasztosabb, közvetlenebb legyen istentiszteletük.

Sajúalattal tapasztaltuk, hogy éppen azok nem jelentek meg az énekgyakorlatokon, kik arra lennének hivatva, hogy példát adjanak egyszerűbb testvéreinknek.

Ettől eltekintve a körülményekhez és a dolog szokatlan voltához képest eléggé látogatottak voltak és mint lelkészünk az utolsó délután kifejezte: „Ha csak egy is akadt a hivek közt, ki a gyakorlatok hatásától indítva ezután a rendes istentiszteletek alkalmával tényleg részt fog venni, Istennek énekkel való dicsőségében, úgy el van érve a cél, miért a vezetőség oly buzgón fáradozott

(Folyt. köv.)

H i r e k.

— **Bibliai olvasó kalauz.** Isten atyja az embernek. 5. Móz. 32, 6. Zsolt. 89. 27; 63, 16. Ézsa. 64. 8. Jer. 3, 4. A földi atyáknál jobb a mennyei atya. Zsolt. 27, 10. Ezsa. 49, 18. Jer. 49, 11. A gyermeknek tiszte az atyát tisztelni. Móz. 20. 12; 3. Móz. 19, 3; 5. Móz. 5, 16. Máth. 15, 4; 19, 19.

— **Egyházkerületi közgyűlés** Egyházkerületi közgyűlésünk e hó 10-én kezdődik, melyet megelőző a 9-én d. e. 11 órára összehívott püspökszék megtartása. Óhajtjuk, hogy e gyűléseket hassa át a békeség, egyetértés és szeretet lelke!

— **Ünnepségek a marosvásárhelyi egyházban.** Maros-Vásárhelyi egyházközségünk impozáns módon vette ki a maga részét a közelebről lefolyt nemzeti és a nyomban ezután következett reformációi emléknapok megünnepléséből. II. Rákóczi Ferencz dicsőséges emlékü fejedelmünk és bujdosó társainak hazahozatala alkalmából tartott ünnepi istentiszteleten *Bíró András* lelkész imát, *Tóthfalusi József* alkalmi beszédet mondott. 29-én az összes református iskolákban alkalmi iskolai istentiszteletek kapcsán tartott meg az ifjuság hazafias érzületét nevelő ünnepély. Október 31-én pedig az összes református tankelesek egybegyűjtésével hatalmas reformációi emlékünnepelely tartatott a dr. *Gecse Dániel* utcai kis templomban, melyen imát *Kobori János* vallás tanár és egyházi beszédet *Tróznér Lajos* ref. koll. tanár tartott.

Hirek az országból

— **A király itthon.** A király hazajövetelével kapcsolatosan különféle hírek járták be a sajtót. Most végre illetékes helyen megállapították az utazás napját és a felség itthon tartózkodásának idejét. E szerint a király november 20-án érkezik Pestre és a delegációk tartama alatt itt marad. Bécsbe csak a kárácsonyi ünnepekre megy vissza.

— **Kossuth és Apponyi Pozsonyban.** Pozsony megye székházában november 13-án leplezik le Kossuth Lajos arczképét, mely alkalommal a vármegye törvényhatósági bizottsága délelőtt tizenegy órakor

rendkívüli közgyűlést tart, a melyen Kossuth és Apponyi miniszterek is részt vesznek. Kossuth és Apponyi tiszteletére disztrakoma lesz.

— **A Ház munkarendje** A képviselő ház, a delegációk miatt e hónap 23-án bizonytalan időre elnapolja üléseit. Addig Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter javaslatát tárgyalja a Ház, azontul pedig a delegációk befejezéséig szünetel. Ilyenformán az 1907. évi állami költségvetésre már majd csak ujesztendő után kerül sor. A kormány deczember vége felé indennitást kér mintegy három hónapi tartamra.

— **A delegációt** nov. 25-ére hívják össze és a kormány azt tervezi, hogy a delegáció üléseivel párhuzamosan a képviselőház is folytassa tanácskozásait, hogy így az 1907-ik évi költségvetés még ebben az évben le tárgyalható.

E terv szerint a kormány arra számít, hogy a képviselőházat a delegációsális ülések ideje alatt is foglalkoztatni fogja és mihelyt Kossuth javaslataival készen lesz, hozzá fog nyomban a költségvetés le tárgyalásához is.

A képviselőház annál is inkább megteheti ezt mert a delegáció üléseit csupán délután tartván, a képviselőház délelőtt tanácskozásait megszakítás nélkül folytatja. Továbbá arra az esetre, ha a képviselőház ebben az évben még így se tárgyalhatná is teljesen a költségvetést, a kormány deczemberben valószínűleg három hónapos indennitást fog kérni. A kormány ez a terve egyuttal meg is czáfolja a híreket, mintha junktim létesült volna a költségvetés és a katonai létszámemelés között. Mintha addig nem lehetne megszavazni az új költségvetést, míg a katonai létszámelést nem biztosítják. Mert abból, hogy a költségvetés minden akadály nélkül tárgyalható, kitűnik, az is egyuttal, hogy a létszámemelés a kormányra nézve se nem kötelezettség, se nem kényszerűség.

— **Ankét a sajtótörvényről.** Polónyi Géza igazságügyminiszter Ábrányi Kornél, a sajtóiroda főnöke és Rátkay Lászlóval folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy a sajtótörvények megrendszabályozása tárgyában legközelebb ankétet hív egybe.

— **Plósz Sándor vád alá helyezése.** A képviselőházban 1904 deczember 13-án történt rombolás miatt a királyi ügyészség és a rendőrség egész saereg képviselő ellen bünygyi eljárást indított. Az 1905-iki választás után Bánffy Dezső báró és még huszonegy képviselő e miatt bejelentette a képviselőháznak mentelmi joga megsértését. A mentelmi bizottság számos ülésen foglalkozott ezzel az ügygyel, s ma hozott határozatot. A tegnapi ülésen Kálosy József előadó a következő indítványt terjesztette elő: Mondja ki a mentelmi bizottság, hogy Bánffy Dezső báró és képviselő társainak mentelmi joga az által, hogy ellene bünyvádi eljárást indítottak, megsértetett, ennek következtében azt az indítványt terjeszti a

Ház elé, hogy Plósz Sándor volt igazságügyminisztert, minthogy ő rendelte el, hogy Bánffy Dezső és társai ellen lázadás címén bünvádi eljárást indítsanak, helyezze vád alá; továbbá Székely Ferencz koronaügyész, Pongrácz Emil, a volt budapesti főügyész, Greguss Gusztáv, a volt budapesti ügyész, Rudnay Béla volt főkapitány ellen, akik a bünvádi eljárás foganatosították, részben a büntető, részben a fegyelmi eljárás megindítása iránt tegye meg a törvényes intézkedéseket. Az előadó javaslatát a mentelmi bizottság valamennyi szavazattal egy ellenében elfogadta. Az, aki ellene szavazott, is később kijelentette, hogy a kérdést nem értette, de ő is kívánja a vád alá helyezést.

— Az állami tisztviselők országos egyesületének egy küldöttsége tisztelgett a napokban Vörös László volt kereskedelmi miniszternél, abból az alkalomból, hogy Vörös László lemondott az egyesület elnökségéről, amelyet hat éven át betöltött. A küldöttség feliratot nyújtott át a távozó elnöknek, amely szép szavakkal méltatja Vörös László érdemeit az egyesület körül.

Miért nem szólott?

Az én kedves barátomat Félixnek keresztelték, de sorsának inkább megtevel, ha Infelixnek nevezem. Tehát Infelix barátom egy szép májusi napon pisztolyt szegezett mellének, a golyó szívéen ment keresztül, rögtön meghalt.

Ez olyan közönséges dolog, hogy már a mai nap az efféle még a hirrovatban is komolyabban reflektálni unalmas izléstelenség.

Hanem az ő sorsa annyira szívéen fekszik, hogy lehetetlen nem nyilatkoznom, bár jól tudom, hogy ő neki ez már tökéletesen mindegy, mert ott fekszik, a honnan semmiféle írka-firkával feltámasztani nem lehet daczára, hogy ezzel a mesterséggel igen sok dolgot vélnek kivihetőnek.

Mi volt az oka ennek az öngyilkosságnak? Persze azt mindenki tudja és tudja, nekem nem is kellemes elbeszélmem, már újat úgy sem mondhatnék: „kártya, elsikkas tott pénzek, színésznők, életuntság, zavart vagyoni helyzet, amerikai párbaj s végül pillanatnyi elmeháborodottság“. Nem tudom, de mind számlájára írták.

Simi bácsi, a ki nemcsak felületesen szokta az orrát beleütni mindenbe, hanem a mibe beleüti, benne is tartja, míg ki nem szimatolja a dolog állását teljesen: nagymérvű börzevesztéséget állapított meg a melyet fedezni nem tudott a szerencsétlen s abbéli félelmében lötte meg magát, hogy a börzéről ki fogják harangozni.

Nó hát ez nem is utolsó szerencsétlenség egy megyei aljegyzőre nézve ha a börzéről kiharangozzák!

Ezt az állítást fel is kapták, a városban szájról-szájra járt a hir számtalan becsületes polgárnak ezrekre menő megkárosításáról Mindenütt átkozták a halottaiban fekvőt, minden ember komoly arcot csinált, mintegy elhithetni akarván a többivel, hogy ő

is a megkárosítottak közé tartozik. Hiszen az olyan jó érzés mikor az ember miuden további komolyabb következmény nélkül elmondhatja: „nó itt is odavesztett pár száz forintom“; az is jórészt felszaporodott kamatokból s egy pár szerencsétlen jótállásból keletkezett. Csorbás ur, a ki a követelések legnagyobb részének birtokosa volt, s a ki az elhalt ingóságait le is foglaltatta, bár azelőtt ő volt, a ki legkeményebben átkozódott, rögtön a legnagyobb szánalmat mutatta s a temetésen a lehető legérzékenyebb vállvonogatással mondta mindenkinek:

— Igazán nem értem. Miért nem szólott? hiszen segitettem volna rajta.

És most már, mialatt a pap elvégezte rövid könyörgését, száz meg száz ajakról hangzott vissza: mért nem szólott?

Annyian voltak, a kik segíteni tudtak volna rajta s Csorbás ur ott a sirnál tizezer forintot ígért annak, a ki a kedves halottat feltámasztja.

Miért nem szólott? egy pár ezer forintért odaadni egy életet!

— Összeraktuk volna egy óra alatt az összeget; hogyne? hiszen mikor egy életről van szó, ki sajnálna egy pár forintot? — erősködött Simi bácsi, a ki nagy gyűjtő hírében is állott.

— Még ha tudtam volna, hogy sohasem kapom meg! hiszen hányszor vesz oda az embernek pénze még élő embernél is! — hajtogatta Percz Zakariás.

És így tovább és tovább, csak odalyukadtak ki, hogy miért nem szólott? Ez volt a halotti ének, a melylyel Infelixet eltemették.

Temetés után hazamenet, ajkaim is e szavakat rebegték: Miért nem szólott? Én voltam legbizalmasabb, legjobb barátja. Nekem csak szólhatott volna! ő megértett engem, én megértettem őt.

Nem pénzre gondoltam. Valami másra. Eszembe jutott beszélgetésünk.

— Besüt a holdvilág szobámba, — így kezdte, — kitekintek az ablakon, mely épen a temetőre nyílik. Minden csendes, néma. Minden tárgynak, fának, házaknak, a s rköveknek körvonalai olyan élesen válnak ki. Csak a körvonalai; a részletek, a színek a homályban elmosódnak. Nekem tetszik ez a világ, nekem elég a világból ennyi, csupán így körvonalakban; ne tudjam mi van azokon belül, csak sejtsem. A míg sejttek, addig boldog vagyok, amikor már tudok, akkor szerencsétlen vagyok. Azért legédesebb a szerelem akkor, a mikor még csak sejtünk, s azért keressük akkor a holdvilágot. Oh, bár így maradhatnánk így mindig, a pusztá sejtélemmel, a holdvilágos éjben.

— De hisz a nap adja az életet, a holdvilág, nó az csak szurrogatumnak járja meg, — feleltem tréfálkozva.

— De milyen életet! a hol küzdünk, fáradunk, a hol nincs pihenés, a hol nincs megnyugvás, a hol minden percünk abban telik el, hogy egy csomó értéktelen dolgot szerezzünk meg magunknak. Csak egy dolog van, a mi üdvözt: a sejtélem, a titokzatos. Ha a titoknak levontuk fátyolát, mit ér az? hervadó virág.

— A mely azonban magot hoz és új virágot terem.

— Az már nem nekem nyilna úgy se. Nem, nem, maradok a hold fénye mellett, az bimbóimat nem hervasztja el: ezek azok az ábrándok, a miket

magamnak teremtettem, azok az álmok. a miket alkotottam, azok az édes sejtelmek, a melyekben élek. És itt megállok, nem akarok csalódní.

— Akkor hát minek neked az élet tovább?

— Magam sem tudom Legfőlebb arra, hogy azt a pár ezer forintot adósságot fizessem. Ez élet-célznak ugyan gyenge dolog, s alig érdemli meg a fáradságot; nó de hát indokolhatom legalább valamivel létezésemet.

Ezzel egyéb közönyös dologról kezdtünk beszélgetni. Bucsuzásórk nevére mondtam neki, hogy ha valamikor eszébe jutna kifizetni adósságait, megfogom akadályozni, hogy ez egyetlen életcéljától megfossa magát.

Magamban pedig elgondoltam azt, hogyha egy ember, a kinek lelke ily finom szövetű. csak egyszer egy porszemnyit csalódik, akl or szép holdvilágos éjjelen onnan a sirkövek meilől felemelkedik a csábító szellem, elmegy oda ablakához, a honnan ő kiszokott nézni, hívja, hívja, ködös leplével betakarja szemeit, s biztatja, rajta! rajta! csak ugorj bátran nem nagyot esel, hiszen karjaimmal kifoglak.

Csalódott mégis szegény, megtudtam. Csak én tudtam s még valaki más.

De hát ez aztán épen olyan mindennapi történet, hogy igazán nem érdemes elbeszélni.

Láttam én is azokat a fekete szemeket, megégettem szárnyaimat én is azok tűzénél: szerencse, hogy az én holdas életem nem soká tartott, felhők takarták el hűvös záport öntve nyakamba.

Egyszer említettem neki szegény Infelix barátomat, elmondtam sejtelmemet halála okáról.

A szép szemekből egy könnyű csordult ki. a picziny ajakról egy sóhaj lebbent el.

— Mért nem szólott? mért nem szólott világosabban szegény fiu!

Bedőházi János.

A Dr. Schmidt G. főörzsorvos és physikus által feltalált híres

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fülfolást, zúgást és nehézhallást** meg idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Becroezben, Kossuth-teleza 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszerárban.

Agrár Takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.
Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi-téri. intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele- és eladása.
2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.
3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételárt az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyeresemény már a vevőt illeti.
4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
5. **Árfolyam veszteség elleni biztosít. s.**
6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt értékpapírok beváltása.
7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékelt kamat mellett.
8. **Osztálysorsjegyek elárúsítása.**
9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
10. **Szelvények beváltása** és új szelvényivek beszerzése.
11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
13. **Magánpenztárak (Safe deposit)** Értékpapírok okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.

1. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.

15. **Kivándorlóktól érkező** pénz, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.

Fegyalozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank- és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.

A pénzváltó üzlet hivatalos órái:
délelőtt 8—1 óráig
délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZSÉZŐ TERMÉSZETES
NASHAJTÓSZER.

„Közhasznú Szövetkezet“

Kolozsvárt, Unió-utca 20. szám alatt.

□□□ A kolozsvári ev. ref. egyházmegye hivatalos pénztára. □□□

Magyar nemzeti alapon álló közművelődési és jótékonyági intézmények támogatására alapítva.

Elfogad **takarékbetéteket** állandó 5°/_o-os kamatozás mellett és azokat felmondási határidő kikötése nélkül fizeti vissza.

Váltókölcsonöket nyújt személyi hitelre, vagy jelzálogi fedezet mellett.

Papok, tanárok és tanítók részére fizetés-előlegeket folyósít.

Szövetkezetünk vezetése alatt áll a

Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet erdélyrészi vezérképviselője, mely szintén magyar nemzeti alapon szervezett és tagjainak legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtó **hazai életbiztosító intézet.**

Közelebbi felvilágosítást bárkinek szivesen nyújt levélben az igazgatóság.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás díszkötésben, ifjúsági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és báki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papírain raktáram a legragyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 lincm-fehér irodalmi papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tonta, itató papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható czikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelző. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely. Főter Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ≡

MAROS-VÁSÁRHELY SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorssajtóval,
két amerikai gyorssajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.